

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4476/2021
08.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., против туженог ББ из ..., сада на непознатој адреси, кога заступа привремени заступник Драгана Јанковић, адвокат из ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 165/21 од 15.04.2021. године, у седници одржаној 08.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 165/21 од 15.04.2021. године -одлуке садржане у првом ставу изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П2 577/19 од 24.11.2020. године, ставом првим изреке, утврђено је да ће родитељско право над малолетним дететом - ћерком ВВ, рођеном ... године, вршити самостално мајка -тужиља АА. Ставом другим изреке, одлучено је да ће пребивалиште малолетног детета ВВ бити на адреси пребивлишта њене мајке АА. Ставом трећим изреке, уређен је начин одржавања личних односа млт. детета странака са оцем ББ и бабом ГГ, на начин ближе описан у том делу изреке. Ставом четвртим изреке, констатовано је да се овом пресудом мења пресуда Основног суда у Чачку П2 356/18 од 19.12.2018. године, у ставу другом изреке пресуде. Ставом петим изреке, стављена је ван снаге пресуда истог суда П2 529/18 од 21.02.2019.године и укинута обавеза тужиље АА да доприноси издржавању мал. ћерке ВВ, износом од 500,00 динара. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени као отац да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно по 500,00 динара, на начин ближе описан у том делу изреке. Ставом седмим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да износ од 500,00 динара по основу издржавања, плати почев од 11.12.2019.године, као дана подношења тужбе, до правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 165/21 од 15.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, другом и четвртном изреке. Ставом другом изреке, укинута је првостепена пресуда у ставовима трећем, петом и шестом изреке и предмет је у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне другостепене пресуде - одлуке садржане у ставу првом изреке, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући правилност другостепене пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14) у вези члана 208. Породичног закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП-а, с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су бивши супружници, чији брак је разведен правоснажном пресудом Основног суда у Чачку П2 356/18 од 19.12.2018. године, а њихово заједничко дете, малолетна ВВ, рођена ... године, поверена оцу, овде туженом, на самостално вршење родитељског права. Пресудом истог суда П2 529/18 од 21.02.2019. године обавезана је овде тужиља, као мајка да доприноси издржавању мал. детета износом од 500,00 динара месечно. Након развода брака тужени је напустио Србију, тренутно се налази у ..., његово пребивалиште и боравиште су непознати и фактички је престао да врши родитељско право над заједничким дететом странака. Мал. ВВ је остала да живи са баком по оцу ГГ, која је запослена као ... у ... и која се од одласка туженог из Србије стара о детету. Тужени је у Србији радио као ..., издавао ..., радио као ... помоћник. Употребљавао је психоактивне супстанце и био је корисник новчане социјалне помоћи. Тужиља је у међувремену засновала нову брачну заједницу, живи код супруга у породичној кући са његовим оцем. Тужиља и њен супруг су запослени и остварују месечну зараду. Мал. ВВ похађа вртић и иде на часове енглеског језика. Из налаза и мишљења Центра за социјални рад Чачак од 10.02.2020. године, утврђено је да мајка поседује капацитете да самостално врши родитељско право, да има добре материјалне и стамбене услове за боравак детета, а да је њен супруг ДД мотивисан и заинтересован да своју супругу подржи у њеној улози мајке. По мишљењу органа старатељства у најбољем интересу малолетног детета је да буде поверено на самостално вршење родитељског права мајци, имајући у виду актуелне прилике једног и другог родитеља мал. ВВ, као и чињеницу да се отац налази у иностранству, а да се о мал. ВВ претежно старала бака ГГ, па има елемената за измену одлуке о вршењу родитељског права.

Код утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално када су закључили да су испуњени услови за измену раније одлуке о вршењу родитељског права П2 356/18 од 19.12.2018. године, односно да је у интересу детета да буде поверено мајци на самостално вршење родитељског права сходно члану 77. став 3. Породичног закона-ПЗ.

Нису основани ревизијски наводи којима се побија одлука о самосталном вршењу родитељског права.

Врховни касациони суд налази да је правилно побијаном одлуком примењено материјално право из члана 77. у вези члана 6. и 266. Породичног закона- ПЗ

(„Службени гласник РС“ број 18/05) када је усвојен захтев тужиле за измену претходне судске одлуке о вршењу родитељског права, уз закључак да су за то испуњени услови. Наиме, родитељско право је лично право родитеља и врши се искључиво у најбољем интересу детета. Садржину родитељског права обухвата старање о детету, чување и подизање, васпитање и образовање, његово заступање и издржавање, као и управљање и располагање имовином детета. Истовремено, оваква одлука омогућава туженом као родитељу који не врши родитељско право, да прати и утиче на васпитавање мал. ВВ, у смислу члана 78. став 3. Породичног закона- ПЗ.

Из одредби члана 3. Конвенције о правима детета и чланова 6. и 266. став 1. Породичног закона-ПЗ, произилази да је у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета. У конкретном случају, правилно су примењене наведене законске одредбе, у ситуацији када је брачна заједница парничних странака прекинута, као и одредба члана 77. став 3. ПЗ, када је одређено да ће родитељско право над малолетним заједничким дететом парничних странака вршити мајка – тужилац. Приликом доношења ове одлуке суд је поступио у смислу члана 270. ПЗ који налаже да је пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, суд дужан да затражи налаз и стручно мишљење органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализовне за посредовање у породичним односима. Имајући у виду цитирану законску одредбу, као и чињеницу да суд не располаже стручним знањем које је потребно да би се разјасниле и утврдиле све чињенице од значаја за одлуку о поверавању малолетног детета једном од родитеља, суд је затражио мишљење Центра за социјални рад Чачак из кога се јасно закључује да мајка има све услове да се самостално стара о детету, да је заснивањем нове брачне заједнице мајка средила свој живот, стамбено је обезбеђена и њен супруг ДД је мотивисан и заинтересован да је подржи у улози мајке, па су испуњени емоционални и економски услови да дете пређе у нову средину.

По оцени Врховног касационог суда, у најбољем интересу малолетног детета је да буде поверено мајци, јер са мајком живи у повољнијим и здравијим породичним условима, који су стимулативнији за развој детета женског пола рођеног ... године које ће ускоро кренути у школу, када ће заштита и појачана нега и подршка мајке бити неопходна. Поред важне улоге бабе, улога мајке је приоритетна у задовољавању свих животних и свакодневних потреба детета. Понашање оца детета указује на то да не може да пружи детету услове који се односе, пре свега, на стабилно и функционално окружење у коме би био омогућен здрав психофизички развој детета. Наиме, утврђено је да се не зна где се сада тужени налази (на непознатој је адреси) и да је фактички престао да врши родитељско право над заједничким дететом странака, а да је сву бригу око мал. ВВ преузела баба по оцу ГГ. У тој ситуацији, поверавање заједничког мал. детета странака мајци, за сада је у најбољем интересу мал. детета. Најбољи интерес детета је у конкретном случају оцењен на адекватан начин и на основу свих изведених доказа, па зато нису основани ревидентови наводи да је суд пропустио да узме у обзир мишљење мал. ВВ (рођене ... године) која је тада имала ... година. Најбољи интерес детета (266. ПЗ) је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја, а заштита интереса детета је одлучујућа околност која се цени приликом доношења одлуке о поверавању малолетног детета једном од родитеља да врши родитељско право. Уосталом, ова одлука је подложна измени уколико престане да буде у интересу детета, или уколико друге околности налажу потребу измене постојеће одлуке.

Осталим наводима ревизије понављају се жалбени наводи о којима се другостепени суд већ изјаснио дајући разлоге које прихвата и Врховни касациони суд.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић